

DRUŠTVO RIRDS

Rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo iz Solkana je bilo ustanovljeno v začetku leta 2002 na pobudo skupine ljubiteljev ustvarjanja v lesu. Namen ustanovitve je bil povezovanje vseh, ki jih privlači toplina lesa in imajo željo po druženju in sodelovanju. Društvo ni bilo ustanovljeno zgolj slučajno v Solkanu. Ta kraj ima namreč stoletno tradicijo mizarstva, ki jo skuša društvo s svojim delovanjem ohraniti kot pomembno kulturno dediščino.

V zadnjih letih postaja društvo čedalje bolj prepoznavno in s svojimi aktivnostmi prisotno na Goriškem in v sosedni Italiji. S svojimi številnimi in bogatimi razstavami je v tem prostoru navdušilo že mnoge občudovalce preprostih, marsikdaj vrhunskih, umetnin svojih članov.

Število članov se iz leta v leto povečuje, saj se pridružujejo tudi taki ljubitelji umetnosti, ki ustvarjajo v kamnu, glini, steklu, tekstilu in kovini. Člani prihajajo iz širše okolice Nove Gorice, iz Soške in Vipavske doline in celo s Krasa. V zadnjih letih na njihovih razstavah sodeluje čedalje več ustvarjalcev slovenske in italijanske narodnosti iz zamejstva. Društvo skrbi tudi za izobraževanje svojih članov z organiziranjem različnih strokovnih predavanj, delavnic ter tečajev.

Pri svojem ustvarjanju morajo poznati različne vrste materialov, njihovo strukturo in lastnosti ter obvladati tehnike in veščine obdelave. Za oblikovanje so pomembne ideje, ustvarjalni navdih, ter veliko časa in potrpljenja. V praktičnem uresničevanju svojih zamisli najdejo rešitve v obliki estetskega likovnega izražanja. Izpod njihovih spretnih rok prihajajo lepe, dragocene in trajne unikatne stvaritve. *(M. Polanc)*

Opremo in orodje za mizarstvo so prispevali:

Kamilo Trpin
Mara Bratina-Zorzi
Ana in Pavlo Mermolja
Ivo in Anton Srebrnič
Otokar in Ivan Hlede
Božidar Golob
Jožko Markič
Goriški muzej
Krajevna skupnost Solkan

Pri ureditvi mizarstva so sodelovali:

Slavko Pipan	Rajko Gorjan
Leon Bitežnik	Marjan Polanc
Anton Vižin	Miran Munih
Avgust Prijon	Jan Bašin
Božidar Golob	Jožko Markič
Davorin Golob	Miran Brumat

Strokovna svetovalca:

Inga Brezigar, dr. Branko Marušič

V imenu KS Solkan ter društva RIRDS se najlepše zahvaljujemo vsem darovalcem opreme in tistim, ki so pomagali urediti prostore in razstavo.

Predsednik KS Solkan – Jožko Leban
Predsednik RIRDS – Jožko Markič

Krajevna skupnost Solkan
in
Rezbarsko, intarzijsko in restavratorsko društvo
Solkan

»STARA SOLKANSKA MIZARSKA DELAVNICA«

Živel je tod mizarjev rod

*Solkanski mizar – po lesorezu Jožeta Srebrniča
Postavila KS Solkan 2008*

SOLKANSKO MIZARSTVO

O začetkih mizarске dejavnosti v Solkanu ni podatkov. Nedvomno je bila prva oblika družinsko mizarjenje, ki je tako v Solkanu kot tudi drugod prehajalo kasneje v obrt. Začetki tistega delovanja, ki je začelo ustvarjati podobo slovečega solkanskega mizarstva, pa segajo – po ustnem izročilu – v sredino 19. stoletja. Bližina mesta Gorice, kjer je čas narekoval tudi pohištvene potrebe prebivalstva, je omogočala razvoj obrtnega mizarstva v Solkanu do take mere, da je ob koncu stoletja zrasla potreba za združno organiziranje mizarjev, kar se je uresničilo v združni prodajalni v Gorici (1898) in nato v prvi mizarški zadrugi v Solkanu (1900). Takrat so solkanski mizarji že uživali sloves, ki je prešel meje goriške dežele. Razvoj slovenskega kapitalizma na Goriškem je to prvo zadrugo pripeljal v zasebno last, ta je nato s slabim upravljanjem pripeljala zadrugo do likvidacije (1912). Kasnejši poskus obnove delovanja zadruge je preprečila prva svetovna vojna.

Po vojni se je leta 1921 ustanovila Produktivna zadruga solkanskih mizarjev, kmalu je prešla v privatno last. Po desetih letih se je v ustanovilo združenje Comunità artigiani mobiliari. Združenje je svojo dejavnost prilagajalo zahtevam italijanskega tržišča. Po drugi svetovni vojni se je ustanovilo Združenje mizarških obrtnikov (ZMO), leta 1948 se je preoblikovalo v mizarско obrtno nabavno zadrugo. Ta zadruga pa je le prisostvovala zatonu solkanskega mizarstva, ki se je postopoma zlilo s sočasno ustanovljeno tovarno pohištva, kasnejšim Meblom. Te tovarne tudi danes ni več in je le del zgodovinskega spomina tako, kot je del tega spomina tudi solkansko mizarstvo.

(Branko Marušič)

PRIKAZ POSTOPKOV DELA

1. NAČRTOVANJE IZDELKA

katalogi
načrti
šablone
merila
kotniki
šestila

2. PRIPRAVA LESA

skobelnik
žage,
merila,
skobličji,

3. PRIPRAVA FURNIRJA

furnir
rezila
žagica
žeblički
lepilni papir

4. PRIPRAVA KLEJA

klej
posoda za namakanje,
posoda za kuhanje,
čopiči,

V SOLKANSKI MIZARSKI DELAVNICI

5. FURNIRANJE

stiskalnice
stiskalni plošči
furnir
plošča
plošči za gretje

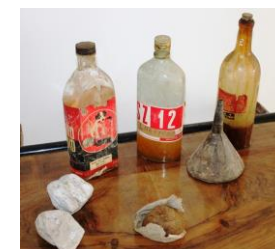
6. BRUŠENJE

skobelnik
zafurnirana plošča
strgulja,
kladica za brušenje,
brusilni – steklen papir, ...

7. POLITIRANJE

skobelnik
šelak politura,
špirit,
morska pena,
olje,
polirne blazinice,

8. SESTAVLJANJE

skobelnik
hlapci
sestavni deli izdelka
končni izdelek

